

۱- آشنایی با پژوهشکده تعلیم و تربیت^۱

نظر به اهمیت انجام پژوهش‌های علمی- آموزشی در زمینه آموزش و پرورش «شورای تحقیقات وزارت آموزش و پرورش» در سال ۱۳۷۱ اساسنامه پژوهشکده تعلیم و تربیت را تصویب کرد و این پژوهشکده پس از تصویب شورای گسترش آموزش عالی (به استناد موافقت قطعی ۲۲/۲۲۵۷۵۶ مورخ ۱۳/۱۰/۷۴) در سال ۱۳۷۴ آغاز به کار نمود. پس از تجمیع مراکز و موسسات پژوهشی وزارت آموزش و پرورش، در قالب پژوهشگاه، به استناد مصوبه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مقرر شد تمامی فعالیت‌های پژوهشی این پژوهشکده در چارچوب تشکیلات و تحت نظارت پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش صورت گیرد.

هدف^۱ از تاسیس پژوهشکده تعلیم و تربیت، انجام پژوهش‌های علمی- آموزشی در زمینه آموزش و پرورش و سایر فعالیت‌های زیربنایی است که زمینه ارتقای کیفیت نظام تعلیم و تربیت کشور را فراهم می‌سازد.

وظایف پژوهشکده تعلیم و تربیت عبارتند از:

۱. پژوهش در زمینه مسائل گوناگون آموزش و پرورش (اجتماعی، روانی، اقتصادی) در سطوح مختلف تحصیلی شامل اهداف، برنامه‌های درسی و روش‌های تدریس.
  ۲. پژوهش در زمینه مسایل روانی و اجتماعی کودکان، نوجوانان، راه‌های شکوفایی شخصیت و مشارکت اجتماعی آنها و همچنین مسایل اوقات فراغت.
  ۳. پژوهش در زمینه اقتصاد و برنامه ریزی توسعه آموزش و پرورش.
  ۴. انجام مطالعات تطبیقی به منظور استفاده از دست آوردها و تجربه‌های آموزشی- پرورشی سایر کشورها.
  ۵. گردآوری اسناد، آمار و اطلاعات مربوط به آموزش و پرورش.
  ۶. همکاری با مؤسسه‌های صلاحیت‌دار داخلی و خارجی، در اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک.
  ۷. ارزشیابی کیفیت و ثمربخشی پژوهش‌های انجام شده در آموزش و پرورش.
  ۸. اتخاذ تدابیر لازم برای کاربست یافته‌های پژوهشی آموزش و پرورش.
  ۹. برگزاری دوره‌های کوتاه مدت آموزشی، مشروط به اینکه به مدرک تحصیلی ختم شود.
- پژوهشکده تعلیم و تربیت علاوه بر وظایف فوق، به عنوان دبیرخانه شورای سیاست‌گذاری تحقیقات وزارت آموزش و پرورش و رئیس پژوهشکده تعلیم و تربیت، به عنوان دبیر این شورا فعالیت می‌نمود و هدایت فعالیت‌های دبیرخانه‌های شورای تحقیقات سازمان‌های آموزش و پرورش استان‌ها و کمیته‌های پژوهشی وزارت آموزش و پرورش را به عهده داشته است که پس از تأسیس پژوهشگاه، این وظیفه به رئیس پژوهشگاه محول شده است.

ارکان پژوهشکده

ارکان پژوهشکده عبارتند از:

- الف) **رئیس پژوهشکده:** توسط رئیس پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش و از میان اعضای هیئت علمی منصوب می‌شود.
- ب) **شورای پژوهشی:** شورا ترکیبی از رئیس پژوهشکده، معاون پژوهشی و سه تا هفت نفر از اعضای هیئت علمی در زمینه‌های مربوط است.
- ج) **گروه‌های پژوهشی:** گروه‌های پژوهشی بدنه‌ی اصلی این نهاد پژوهشی را شکل می‌دهند. هر یک از گروه‌ها با توجه به ساختار کلی نظام آموزش و پرورش و نیازهای پژوهشی بخش‌های مختلف آن تاسیس شده است و بیش‌تر به مسایل کلان وزارت آموزش و پرورش توجه دارند. در هر گروه علاوه بر مدیر گروه، دو عضو هیئت علمی و یک کارشناس پژوهشی به فعالیت‌های علمی و پژوهشی اشتغال دارند. برای هر گروه، شورای پژوهشی پیش‌بینی شده که اعضای آن ترکیبی است از همکاران رسمی شاغل در گروه، تعدادی از کارشناسان وزارت آموزش و پرورش و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها. این شورا به منزله‌ی بازوی پژوهشی گروه قلمداد می‌شود. همه‌ی گروه‌ها می‌کوشند بر اساس نیازسنجی‌های انجام شده، اولویت‌های پژوهشی گروه را برای مدت معین (یکسال یا بیشتر) تعیین کرده، به تصویب شورای پژوهشی پژوهشکده و پژوهشگاه برسانند.

گروه‌های پژوهشی پژوهشکده و شرح وظایف هر کدام به شرح زیر ذکر شده است:

^۱ هدف، وظایف و سایر موارد ذکر شده در این بخش، از اساسنامه پژوهشکده تعلیم و تربیت (مصوب شورای گسترش آموزش عالی وزارت فرهنگ و آموزش عالی در سال ۱۳۷۵) اقتباس شده است. پس از تجمیع پژوهشکده در پژوهشگاه در سال ۱۳۸۴ و نیز پس از ادغام پژوهشگاه در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، در آذر ۱۳۹۰، تغییراتی در ساختار و وظایف پژوهشکده ایجاد شده است.

شرح وظایف:

۱. بررسی و مطالعه درباره‌ی مسایل و مشکلات آموزش و پرورش در حوزه اقتصاد و نیروی انسانی آموزش و پرورش و تعیین فهرست اولویت های تحقیقاتی در این زمینه.
۲. بررسی نقش آموزش و پرورش در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.
۳. بررسی مباحث اقتصادی در تولید و ارائه خدمات آموزش و پرورش و مقوله کارایی داخلی و بهره‌وری.
۴. بررسی مسایل مربوط به شیوه برنامه‌ریزی توسعه، بودجه ریزی، تخصیص منابع و هزینه‌ها.
۵. بررسی تامین منابع مالی آموزش و پرورش.
۶. مدیریت پژوهشی در امور مرتبط با گروه

۲- گروه تعلیم و تربیت اسلامی

شرح وظایف:

۱. تبیین اهمیت پژوهش در حوزه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی.
۲. شناسایی مسایل پژوهشی و اولویت‌بندی آنها در حوزه‌ی مربوط.
۳. ایجاد زمینه و بستر مناسب برای انجام مطالعه و پژوهش پیرامون مسایل و موضوعات مربوط.
۴. مدیریت پژوهش در امور مرتبط با گروه
۵. اجرای طرح‌های پژوهشی در حوزه تعلیم و تربیت اسلامی
۶. ارزشیابی از پیشنهادها و گزارش‌های پژوهشی
۷. تهیه و تدوین مقالات پژوهشی در حوزه تعلیم و تربیت اسلامی جهت چاپ در مجلات معتبر وزارت علوم

۳- گروه سلامت و تربیت بدنی

شرح وظایف:

- مأموریت اصلی گروه مدیریت و انجام فعالیت‌های پژوهشی در حوزه سلامت و تربیت بدنی در آموزش و پرورش است. مهم‌ترین وظایف گروه به شرح زیر است:
۱. شناسایی نیازهای پژوهشی، تعیین عناوین و اولویت‌های پژوهشی در زمینه حفظ، آموزش و ارتقاء سلامت و نیز پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در دانش‌آموزان و معلمان
  ۲. شناسایی نیازهای پژوهشی، تعیین عناوین و اولویت‌های پژوهشی در زمینه تربیت بدنی در آموزش و پرورش
  ۳. اجرای طرح‌های پژوهشی در زمینه سلامت، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و تربیت بدنی در آموزش و پرورش
  ۴. ارزشیابی از پیشنهادها و پژوهشی و برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزش و پرورش در زمینه سلامت، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و تربیت بدنی
  ۵. تهیه و تولید کتاب، مقاله و گزارش‌های علمی در زمینه سلامت، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و تربیت بدنی

فهرست همکاران شاغل در پژوهشکده تعلیم و تربیت

رئیس پژوهشکده	دکتر فرهاد کریمی
معاون پژوهشکده	دکتر ایرج خوش خلق
گروه پژوهشی اقتصاد و نیروی انسانی	۱. دکتر عبدالله انصاری-مدیر گروه
	۲. دکتر کیومرث فلاحی - عضو هیات علمی
	۳. دکتر شمسی نامی - عضو هیات علمی
	۴. دکتر منیره رضایی - عضو هیات علمی
	۵. دکتر علیرضا محمدی (کارشناس)
گروه پژوهشی تعلیم و تربیت اسلامی	۱. دکتر معصومه صمدی - مدیر گروه
	۲. دکتر مجید قدمی - عضو هیات علمی (به عنوان معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی اشتغال دارد)
	۳. دکتر زهرا شعبانی - عضو هیات علمی
	۴. آتیة عبدمولایی (کارشناس)
گروه پژوهشی سلامت و تربیت بدنی	۱. دکتر مسلم پرتو - مدیر گروه
	۲. دکتر ایرج خوش خلق - عضو هیات علمی
	۳. دکتر حسن ضیاءالدینی - عضو هیات علمی (به عنوان مدیر کل سلامت وزارت متبوع اشتغال دارد)
	۴. دکتر مسعود کبیری (به عنوان کارشناس دفتر مطالعات بین‌المللی تیمز و پرلز، به آن واحد منتقل شده‌اند)
کارشناس اسناد	مهرانگیز کردی
مسئول دفتر رئیس پژوهشکده	سیدجواد توکلی
ماشین نویسنده	شیرین اکبرنیا

انتشارات

پژوهشکده تعلیم و تربیت آثار پژوهشی خود را از طریق زیر و با اهداف بیان شده منتشر می‌نماید:

۱. **تولید کتاب و تک نگاشت:** اشاعه‌ی دانش نظری و علمی در زمینه‌ی آموزش و پرورش، به منظور ارتقای سطح آگاهی‌ها و توسعه‌ی دامنه‌ی اطلاعاتی پژوهشگران آموزشی از طریق تالیف و ترجمه آثار علمی و پژوهشی مصوب در شورای نشر پژوهشکده.
۲. **فصلنامه‌ی تعلیم و تربیت:** فصلنامه‌ی تعلیم و تربیت که قدیمی‌ترین نشریه‌ی علمی کشور در حوزه آموزش و پرورش به شمار می‌رود و در شهریور ۱۳۸۵ موفق به اخذ درجه‌ی علمی - پژوهشی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شد، به ترویج و اشاعه‌ی نتایج پژوهش‌های آموزشی و پرورشی در بین مخاطبان، تمهید کاربست و ایجاد پویایی علمی و تبادل افکار، تجارب و نوآوری میان معلمان، صاحب‌نظران، مسؤولان، مجامع و سازمان‌های دست‌اندرکار امور تعلیم و تربیت، اهتمام می‌ورزد. این نشریه تا قبل از شهریور ۱۳۸۵، در قالب مجله‌ی علمی - ترویجی فعالیت می‌کرد. این نشریه به صورت هر سه ماه یکبار منتشر می‌شود و تاکنون ۱۱۰ شماره از آن چاپ شده است. پس از ادغام پژوهشگاه در سازمان پژوهش، از پژوهشکده تعلیم و تربیت منتزع شد و در مدیریت هماهنگی امور پژوهشی پژوهشگاه سازماندهی شد.

۳. **پژوهش‌نامه‌ی آموزشی:** ماهنامه‌ی خبری - آموزشی و پژوهشی که ارگان جزئی - آموزشی شورای تحقیقات وزارت آموزش و پرورش است و به اطلاع‌رسانی و ارائه‌ی اخبار در زمینه‌ی پژوهش‌های آموزشی و زمینه‌های وابسته، و ارتقای اطلاعات خوانندگان در زمینه‌ی فعالیت

های پژوهشی داخل و خارج کشور می پردازد. از این نشریه تاکنون ۱۰۱ شماره به چاپ رسیده است. این نشریه از پاییز ۱۳۹۰ با عنوان **پژوهشنامه تعلیم و تربیت نوین** به فعالیت ادامه می دهد و مشی خود را از خبری-آموزشی به علمی-ترویجی تغییر داده است.

۴. **فصلنامه پژوهش های تربیت اسلامی:** گروه پژوهشی تعلیم و تربیت اسلامی که پیش از این در شهر مقدس قم مستقر بود، در پنج سال اخیر اقدام به تولید و انتشار فصلنامه تخصصی **پژوهش های تربیت اسلامی** نموده است و تاکنون ۱۵ شماره از آن چاپ شده است. این نشریه (قبلاً در فاصله سال های ۱۳۷۸ الی ۱۳۸۲) با عنوان کتاب تربیت اسلامی فعالیت می نمود و ۸ شماره از آن چاپ شده بود. اقدامات لازم جهت اخذ مجوز علمی از وزارت علوم برای این نشریه به عمل آمده و در جریان است.